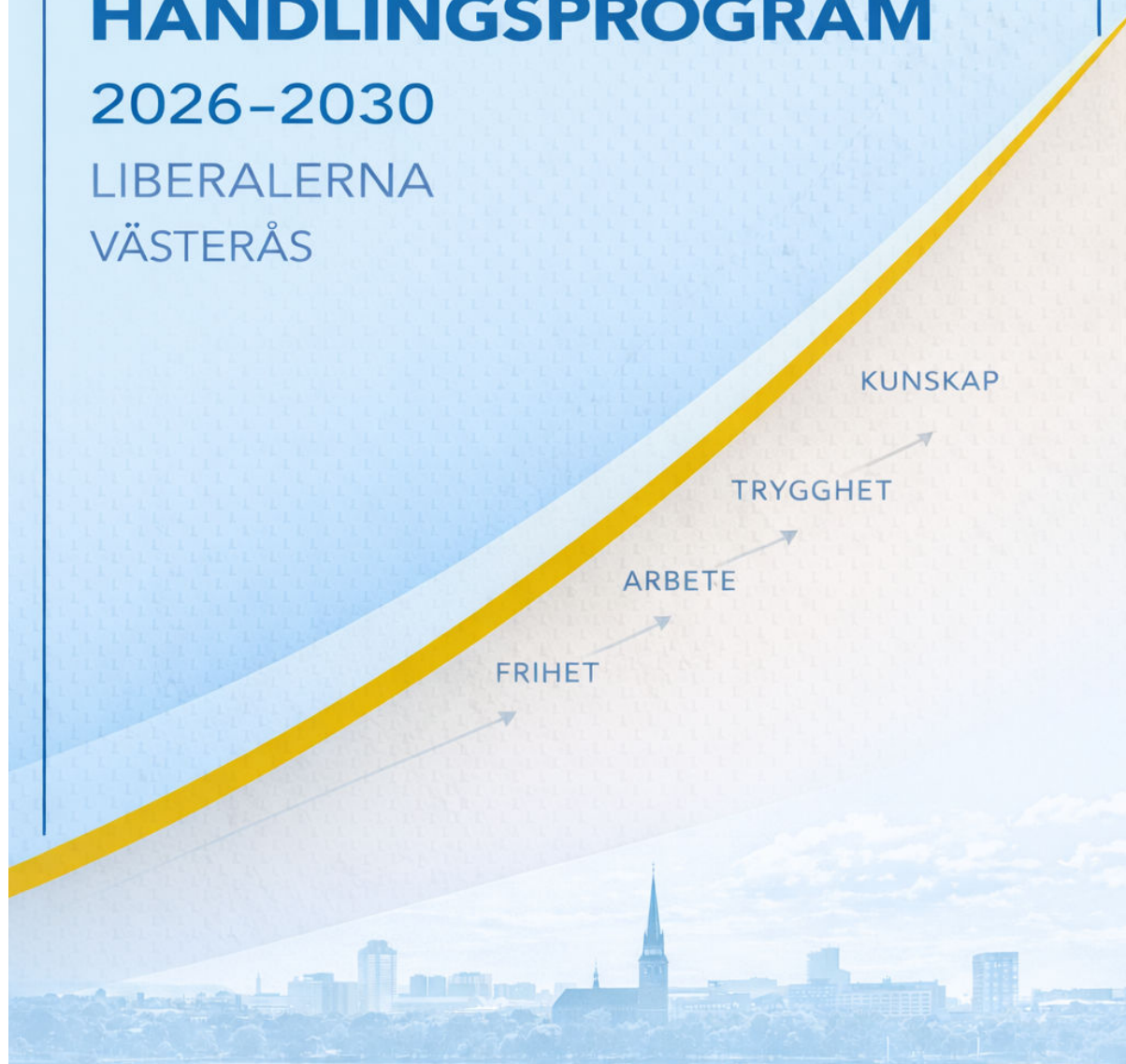

KOMMUNALT HANDLINGSPROGRAM

2026–2030

LIBERALERNA
VÄSTERÅS

Liberalerna Västerås

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
En liberal ekonomisk politik för Västerås	3
En liberal trygghetspolitik för Västerås.	4
En liberal skolpolitik för Västerås, Kunskap, trygghet och framtidstro	5
Förskolan, starten på det livslånga lärandet	5
Grundskolan, där varje elev får lyckas	7
Gymnasiet, vägen vidare till jobb och vidare studier	10
En liberal kulturpolitik för Västerås	12
En liberal idrotts- och fritidspolitik för Västerås	14
En liberal socialpolitik för Västerås	16
Äldreomsorg med valfrihet och värdighet	17
Våld mot åsrika	18
En modern socialtjänst	20
En liberal funktionshinderpolitik för Västerås	26
En liberal stadsbyggnadspolitik för Västerås	29
En liberal trafikpolitik för fri rörlighet i Västerås	33
En liberal klimat- och miljöpolitik för Västerås	36
Kunskap, innovation och energi i centrum	37
Smarta varutransporter för klimat och vardag	37
En grön, trygg och trivsamt stad	37
Politik för unga i Västerås	39

En liberal ekonomisk politik för Västerås

Ekonomi, skatter och företagsklimat

Västerås har en stark ekonomi och har under lång tid redovisat stabila överskott. De senaste femton åren har kommunens resultat uppgått till mellan 500 och 1300 miljoner kronor per år. Det är betydligt mer än vad som krävs för god ekonomisk hushållning, som i Västerås motsvarar cirka 250 till 275 miljoner kronor per år. Det innebär att stora belopp har byggts upp men samtidigt är behoven i verksamheterna stora. Överskott som överstiger kraven för god ekonomisk hushållning vill Liberalerna avsätta i en kommunal resultatutjämningsfond. Medlen där kan sedan användas för att täcka framtida behov.

En lösning kan också vara att sänka skatten, men än bättre är att ge utrymme för större satsningar på våra prioriterade områden som förskola, skola, äldreomsorgen och på personer med funktionsnedsättning. De senaste åren har Socialdemokraterna inte förmått prioritera viktiga välfärdsområden. Liberalerna menar att det är en av våra viktigaste uppgifter inom politiken. Flera samhällsviktiga områden, inte minst inom kvinnodominerade yrken, kräver politiska prioriteringar de närmaste åren. Arbetsmiljön, villkoren såväl som jämställdhetsarbetet i kommunen måste förbättras. Ekonomin är förstås en av de starkaste styrmedlen vi har som förtroendevalda.

En extrasatsning på skolområdet med 100 miljoner årligen skulle behövas givet de behov vi ser inom skolan med ökad segregation, bristande stödinsatser och en kraftfull skillnad på tillgång till utbildade behöriga lärare. Oavsett vilken skola, klass, stadie - eller geografiskt område, måste skolan ha rätt förutsättningar att erbjuda en verksamhet av god kvalitet så att alla barn och elever får möjlighet att klara sin skolgång.

I Svenskt Näringslivs ranking 2025 föll Västerås med ytterligare 26 placeringar (förra året - 28) till plats 209. En väckarklocka som visar att stadens arbete med företagsklimatet måste stärkas. En handlingsplan krävs, särskilt för att förbättra dialogen med företagen i city. Under sommaren 2025 genomfördes företagsbesök brett. Det är uppenbart att det finns en lista med punkter att åtgärda som företagen själva framförde till politiken. Exempelvis bygglov, markanvisning, information, former för dialog, upphandlingsfrågor, kompetensförsörjning, trygghetsfrågor mm.

Liberalerna vill att:

- kommunens starka ekonomi används för att prioritera skola, äldreomsorg och stöd till personer med funktionsnedsättning
- resurser i högre grad styrs till verksamheter med störst behov, särskilt kvinnodominerade yrken
- arbetsmiljö och villkor inom kommunens verksamheter förbättras
- företagsklimatet stärks genom bättre dialog, kortare handläggningstider och tydligare processer
- Västerås tar fram en konkret handlingsplan för att vända utvecklingen i Svenskt Näringslivs ranking

En liberal trygghetspolitik för Västerås.

Trygghet, brottsförebyggande arbete och utsatta områden

Trygghetsfrågorna har under ett antal år varit i fokus, dels på grund av den allmänna utvecklingen med allt fler uppgörelser mellan kriminella. Detta är ett nationellt problem men drabbar förstås också Västeråsarna och vårt lokalsamhälle. Sedan 2016 är Bäckby med som ett utsatt område enligt Polisens lista över utsatta områden. Tyvärr står området med efter att Polisen den 1 december 2025 presenterade sin senaste uppdatering.

Men vi tror på Bäckby. Inget annat parti i lokalpolitiken har drivit frågorna lika aktivt och intensivt, oavsett om det varit trygghetsåtgärder, kameraövervakning på torget, skolsatsningar eller att få till ett övergångsställe mellan nya och gamla centrum. Det gamla Bäckby torg måste ändras.

Det socialdemokratiska styret har under flera år låtit området stå kallt och tomt vilket också skapat otrygga stråk och som många undviker kvällstid, inte minst äldre men även småbarnsföräldrar som kanske vill besöka biblioteket eller idrottshallen i Bäckbyhuset. Vi måste ta fram en Exitplan för Bäckby - bort från Polisens lista över utsatta områden. Ett lika allvarligt problem är att vi dessvärre har flera riskområden där kriminaliteten ökat i form av våldsbrott och skjutningar, där även helt oskyldiga personer drabbats.

Det som Liberalerna vill prioritera inom området trygghet är vid sidan av Bäckby är att rekryteringen av unga på skolorna stoppas, i synnerhet på högstadieskolorna. Den andra delen som kräver ökat engagemang från stadens sida är att i samarbete med Polisen och näringslivet komma åt otryggheten och brottsligheten som drabbar företagen i Västerås. Vid sidan av frågan om kompetensförsörjning är just kriminaliteten den fråga som företagarna i Västerås återkommande lyfter som den främsta punkten att arbeta med.

Liberalerna vill att:

- Västerås tar fram en tydlig exitplan för Bäckby för att lämna Polisens lista över utsatta områden
- rekrytering av unga till kriminalitet stoppas genom tidiga insatser i skolan
- tryggheten för företag stärks genom samverkan mellan kommun, polis och näringsliv
- kamerabevakning i förebyggande syfte för att öka trygghet på utsatta platser
- belysning och fysisk miljö används aktivt för att öka tryggheten
- kommunen har en tydlig närvaro i områden med social oro

En liberal skolpolitik för Västerås, Kunskap, trygghet och framtidstro

Kunskap och bildning är grunden för frihet och livschanser. Skolan ska ge alla barn och unga möjligheten att växa, utvecklas och forma sin egen framtid. För oss liberaler är det självklart att skolan ska hålla hög kvalitet, vara trygg och präglas av höga ambitioner för varje elev.

Västerås ska vara en skolstad i framkant, där fokus ligger på kunskap, studiero och höga förväntningar. En plats där skickliga lärare vill arbeta och där barn och unga får rätt stöd i rätt tid. För att lyckas måste vi kraftigt öka andelen behöriga lärare, förbättra arbetsvillkoren, höja lärarlönerna samt säkerställa att skolan är trygg för alla.

Vi vet att tidiga insatser spelar stor roll. Därför börjar vårt arbete redan i förskolan, fortsätter genom hela grundskolan och vidare till gymnasiet. Med rätt stöd på rätt nivå kan fler elever lyckas och fler får med sig en utbildning som öppnar dörrar till framtiden.

Med Liberalernas skolpolitik får Västerås: Fler behöriga lärare och högre kunskapsresultat, vi värderar lärarnas insatser genom att höja lärarlönerna och stärka undervisningen. Trygga skolor och tidiga insatser genom att bygga ut trygghetsteamerna för att bidra till att stoppa rekryteringen till kriminella gäng och fånga upp elever tidigt. En starkare förskola från start där Liberalerna satsar på mindre barngrupper, förskollärare, språk och mindre skärmtid för barnens bästa.

Förskolan, starten på det livslånga lärandet

Förskolan lägger grunden för språk, nyfikenhet och lust att lära. Vi vill att varje barn ska mötas av kunniga och engagerade förskollärare och utbildade barnskötare. Västerås behöver fler pedagoger som har relevant utbildning och kompetens, därför behövs bättre arbetsvillkor för att vara en attraktiv arbetsgivare. Barns språkutveckling är avgörande. Vi vill stärka insatserna för barn med språkstörning och sätta det svenska språket i första rummet. Inget barn med språkstörning ska behöva stå i kö för de fåtal platser som finns på den befintliga specialförskolan. Kartläggning behöver ske mer systematiskt och fler pedagoger i verksamheten behöver fortbildas kring barn med språkstörning. All pedagogisk personal i förskolan ska ha goda kunskaper i svenska. Digitala skärmar ska användas sparsamt och bara som pedagogiska verktyg under förskollärarens ledning.

Förskolan ska vara tillgänglig för alla barn. Därför vill vi fortsätta erbjuda 25 timmars förskola i veckan oavsett föräldrarnas sysselsättning och arbeta mer uppsökande mot grupper där deltagandet är lågt. Den nya läroplanen, som gäller från 1 juli 2025, stärker förskollärarnas ansvar för undervisningen. Den ska vila på vetenskaplig grund, främja högläsning, språkutveckling och fysisk aktivitet. Kravet på digitala verktyg tas bort och istället ska förskolan vara analog, verklighetsnära och hälsofrämjande. Från skärm till pärm, det är så barn lär sig bäst.

Det minskade barnafödandet innebär att kommunen behöver anpassa lokaler och bemanning. Liberalerna vill ta tillfället i akt att minska barngrupperna i takt med att antalet barn minskar och att behålla mer personal. Det stärker både barnens lärmiljö och personalens arbetsvillkor.

Liberalerna vill att:

- andelen legitimerade förskollärare ökar och arbetsvillkoren förbättras
- höja förskollärarnas löner och införa karriärtjänster
- språkrav införs för all pedagogisk personal i förskolan
- utbildade barnskötare behöver erbjudas relevant fortbildning och kompetensutveckling
- barn med språkstörning får tidigt och anpassat stöd utan köer
- fortbildning ska ges till förskolans personal kring barn med språkstörning.
- barngrupperna minskar i takt med minskat barnafödande med målet att ha maximalt 5 barn per pedagog för de yngsta barnen
- skärmtiden i förskolan minskar och används enbart som pedagogiskt hjälpmedel
- 25 timmars förskola i veckan erbjuds oavsett föräldrars sysselsättning
- föräldrar fortsatt kan välja förskola och att syskonförtur finns kvar
- arbeta för att öka deltagandet i förskolan, inte minst i stadsdelar med låg inskrivningsgrad, genom uppsökande arbete och bättre information på flera språk.

Grundskolan, där varje elev får lyckas

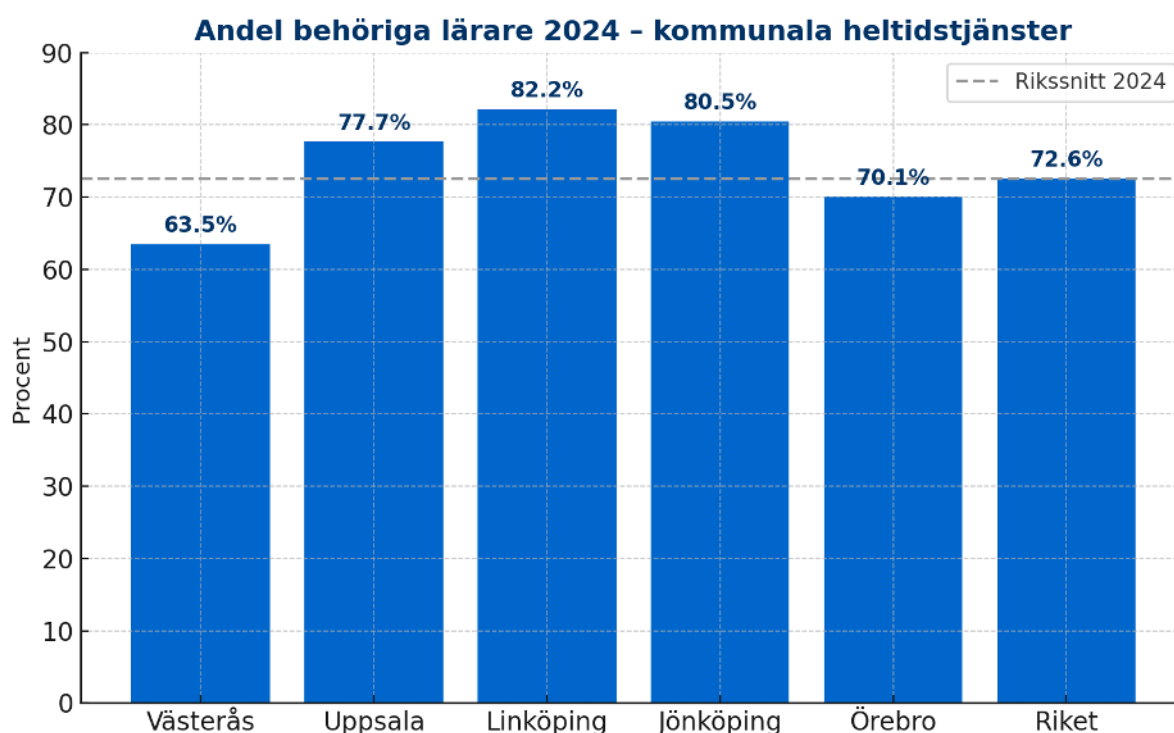
Grundskolan ska ge alla elever goda kunskaper och framtidsutsikter. Vi vill att fler elever ska gå ut grundskolan med godkända betyg i alla ämnen, så är det inte idag. Alla elever ska ges förutsättningar att uppnå kunskapsmålen.

Det kräver skickliga, behöriga och ämnesbehöriga lärare, tydliga krav och en trygg skol- och arbetsmiljö. Västerås ska vara en attraktiv arbetsgivare för lärare och rektorer. Därför måste vi höja lönerna så att andelen behöriga lärare i Västerås klassrum ökar. Mer måste göras för att behålla och locka tillbaka lärare som lämnat yrket, men också för att fler ska vilja söka sig till läraryrket. Vi vill också renodla lärarens uppdrag och förstärka elevhälsan.

Andelen behöriga lärare i Västerås kommunala grundskolor har sjunkit från 64,3 procent 2023 till 63,5 procent 2024. Samtidigt ligger riksgenomsnittet för kommunala skolor på 73,4 procent. Skillnaden är hela tio procentenheter, ett gap som direkt påverkar elevernas möjlighet att nå kunskapsmålen.

I de fristående skolorna är skillnaden något mindre, men även där ligger Västerås under rikssnittet. Sammantaget har Västerås totalt sett 63,5 procent behöriga lärare 2024, jämfört med 72,6 procent i riket.

Detta blir särskilt tydligt att Västerås har lägre andel behöriga lärare när Västerås jämförs med andra jämförbara städer (kommunala heltidstjänster):

Noterbart är att alla kommuner utom Västerås och Örebro ökar sin andel behöriga lärare.

Liberalerna menar att detta är ohållbart. Om fler elever ska lyckas i skolan måste Västerås kunna attrahera och behålla fler utbildade lärare. Vårt mål är att Västerås ska upp till samma nivå som andra stora skolkommuner, för elevernas skull.

Lärarna ska också ha möjlighet att fokusera på sitt huvudsakliga uppdrag, undervisning. Studiero under lektionstid är en självklarhet för att skolan ska fungera väl, vilket i sin tur är avgörande både för elevernas prestationer och för lärarnas arbetsmiljö. Västerås ska vara Sveriges bästa stad att vara lärare i.

Västerås ska ligga i framkant när staten nu genomför reformen *Från skärm till pärm*. Vi vill se fler böcker i skolan, satsningar på skolbibliotek och garantera att inga elever lämnar lågstadiet utan att kunna läsa. Nationella satsningar på läromedel och skolbibliotek är positiva och vi bör lokalt se till att vi tar del av de tillgängliga statsbidragen. I grundskolans första år ska stort fokus ligga på att lära eleverna läsa, skriva och räkna. Elever ska ha större tillgång på både läroböcker och skönlitteratur.

Trygghet i skolan är en förutsättning för lärande. Vi vill bygga ut trygghetsteamen och stärka samarbetet mellan skola, socialtjänst och polis för att tidigt fånga upp barn och unga i riskzonen för kriminalitet.

Alla elever har rätt att lyckas i skolan men under lång tid har inkluderingstanken gått för långt. Elever med omfattande behov får inte tillräckligt stöd, trots att de skulle behöva specialpedagogiska insatser i en mindre grupp. Liberalerna välkomnar mindre undervisningsgrupper och ett starkt stöd av olika kompetenser på stadens skolor. När det kommer till inkludering anser vi att det är viktigt att hitta en balans.

Elever med inlärningsproblem bör kunna få stöd i mindre grupper och specialiserad undervisning där behöriga lärare och speciallärare kan hjälpa dem. Här ser vi positivt på de liberala nationella skolreformerna liksom på utredningen om en kommunal resursskola och liksom att utreda införandet av en akutskola.

Liberalerna vill se en skola med fler speciallärare och mindre undervisningsgrupper för ökad studiero. Inkludering får inte bli en ursäkt för att låta elever falla mellan stolarna.

Särskild satsning ska också göras på barn med språkstörning och elever som är särbegåvade och vill studera i snabbare takt.

Skolan ska vara en aktiv part i det brottsförebyggande arbetet genom tidiga insatser och samverkan enligt kommunens trygghetsstrategi.

Västerås ska ha en långsiktig plan för skollokalerna

Vad det gäller skolbyggnader behöver Västerås ersätta uttjänta skollokalerna samt paviljonger och ha en långsiktig plan som uppdateras hur det ska gå till de kommande åren.

Liberalerna vill behålla skolan i Orresta, bygga ett högstadium i Barkarö, bygga en ny högstadieskola på Bryggargården och starta upp byggnationen av skolan i Sätra när bostadsbyggnationen där tar fart. Skolan på Vallbygårde behöver också börja byggas men i beslutad form kommer det att bli en väldigt dyr lokalkostnad/elev, något som vi påpekat utan att få gehör för. På Skälbyområdet behöver nuvarande grundskola, Håkantorpsskolan få nya lokaler.

Liberalerna vill att:

- lärarlönerna höjs för att öka andelen behöriga och legitimerade lärare (minst 2 000 kr mer än i jämförbara kommuner)
- Västerås når minst 71 procent behöriga lärare
- fler speciallärare anställs och särskilda undervisningsgrupper byggs ut
- skolan ska vara en aktiv part i det brottsförebyggande arbetet genom tidiga insatser och samverkan enligt kommunens trygghetsstrategi och fler skolsociala team
- lärarens uppdrag renodlas och administrationen minskar
- inga elever lämnar lågstadiet utan att kunna läsa
- inkludering balanseras så att elever med stora behov får rätt stöd
- stötta och ge förutsättningar för det pedagogiska ledarskapet hos rektorer
- det satsas på stöd till barn med språkstörning och särbegåvade elever
- Västerås inför ett gemensamt skolval (både för kommunala och fristående skolor) med syskonförtur
- satsning på elevernas läsförmåga och kunskaper i matematik prioriteras för att fler ska klara skolan
- fler elever som klarar grundskolan med godkända betyg i alla ämnen med ambition att återkomma till resultatet 2010 som låg på 78 procent

Gymnasiet, vägen vidare till jobb och vidare studier

En förklaring till den fortsatt höga ungdomsarbetslösheten är att alldeles för många ungdomar lämnar gymnasieskolan efter tre, eller fyra år i vissa fall, utan att uppnå fullständiga betyg och därmed en gymnasieexamen. Det är väl känt från företag som Arbetsförmedlingen att risken är stor att man hamnar i arbetslöshet om man saknar gymnasieexamen.

Vårt mål är att fler ungdomar ska ta examen och att fler ska gå direkt vidare till ett arbete eller högre studier.

Vi vill särskilt lyfta yrkesprogrammets betydelse som i decennier fått stå tillbaka på grund av en allt mer teoretisk skolpolitik för gymnasieskolan. Det har lett till att många yrkesintresserade elever istället väljer allmänna samhällsvetenskapliga program trots att arbetslivet efterfrågar yrkeskunniga. Självklart ska även de högskoleförberedande programmet hålla hög kvalitet och lokalt har vi drivit på för att dels satsa på spetsutbildningar i gymnasieskolan men också krävt plan för högpresterande elever.

Vi behöver intensifiera samarbetet med Mälardalens universitet och det lokala näringslivet, inte minst ute på Finnslätten där företag som Hitachi Energy och Volvo samlokaliserar sig med universitetet i syfte att skapa en mötesplats för teknisk forskning.

Fler elever ska ges möjlighet att studera högskolekurser under gymnasietiden och delta i utbytesprogram inom EU.

Vi vill göra mer för att locka fler elever till de viktiga vårdutbildningarna med tanke på det stora behovet på arbetsmarknaden. Vi vill också att bageri- och restaurangelever får möjlighet att komma in på servicehus, mötesplatser och äldreboenden för att bidra som praktikant och lärling, exempelvis baka med de äldre på boendena.

För elever med särskilda behov vill vi stärka tillgången till speciallärare och elevhälsa.

Lärarnas och rektorernas uppdrag ska renodlas och administrationen minska.

Undervisningen i svenska för invandrare behöver förändras för att än mer anpassas till fler yrkesutgångar. Liberalerna kommer agera för att säkerställa att studerande som går igenom en barnskötarutbildning eller en vårdutbildning/undersköterskeutbildning inte bara behärskar yrkeskompetens utan även tillräckligt goda kunskaper i det svenska språket.

Liberalerna vill att:

- fler elever tar gymnasieexamen inom utsatt tid
- yrkesprogrammets status stärks i nära samarbete med näringslivet
- samarbetet med Mälardalens universitet och Finnslätten utvecklas
- fler elever får möjlighet att läsa högskolekurser under gymnasiet
- tillgången till speciallärare och elevhälsa stärks
- SFI kopplas tydligare till yrkesutbildningar och språkkrav
- lärarlönerna höjs och att rektorernas pedagogiska ledarskap stärks
- samarbetet med Mälardalens universitet och näringslivet- fokus Finnslätten stärks
- öka andelen elever som i första hand tar examen från yrkesprogram (främst bristyrken) men även utveckla högskoleförberedande program

- andelen elever på introduktionsprogram minskar genom bättre stöd och snabbare övergång till nationella program
- möjligheterna för utlandsstudier och EU-projekt utökas
- fler speciallärare och specialpedagoger anställs
- lärarnas och rektorernas administration minskas
- stötta och ge förutsättningar för det pedagogiska ledarskapet hos rektorer
- fler yrkesutbildningar samlokaliseras och att flytta Hahrskas industriprogram till Edströmska gymnasiet
- bildningsperspektivet stärks genom läsning, kultur och moderna läromedel
- årligen kvalitetsgranska SFI- utbildningarnas kvalitet
- det införs kontroll och skarpare tillsyn av vård-samt barnskötarutbildningarna för att säkerställa att de som lämnar också behärskar det svenska språket

En liberal kulturpolitik för Västerås

Kultur, bildning och frihet

Tanken och ordets frihet är grunden i den liberala kulturpolitiken. Utgångspunkten är inte att styra kulturen i någon specifik riktning. Syftet är att förbättra förutsättningarna för konstnärligt skapande och för den enskilda individens bildning. Politiken ska inte styra kulturinnehållet utan skapa förutsättningar för kultur och bildning i bred bemärkelse.

På samhällsnivå är kultur en stark sammanhållande kraft. Den skapar gemenskap och förståelse mellan människor, oavsett bakgrund. Genom kultur möts generationer och kulturer, vilket främjar tolerans och integration. Ett rikt kulturliv bidrar också till demokrati och yttrandefrihet – det ger utrymme för kritiska röster och samhällsdebatt.

Bibliotekens roll är central inom den liberala kulturpolitiken. De utjämnar livschanser, erbjuder en jämlik tillgång till information och fungerar som samhällets öppna rum och ger möjlighet till studier. Biblioteken i dag är mer än en samling böcker till utlåning, de är också en plats där det finns hjälp att få när man söker information, när man bildas och utbildas. Det är viktigt med generösa öppettider, man ska kunna besöka biblioteket efter en arbetsdag eller till helgen. Det är även viktigt att biblioteken finns nära invånarna, därför vill Liberalerna fortsatt satsa på stadsdelsbibliotek.

Folkbildningen är central i Sverige. Genom studiecirkelar, folkhögskolor och kulturverksamhet skapas mötesplatser där kunskap delas och engagemang växer. Folkbildningen stärker det kritiska tänkandet, främjar delaktighet och minskar utanförskap. Stödet till folkbildningens verksamhet ska präglas av långsiktighet och måste kvalitetssäkras. I en tid av desinformation och ökande klyftor behövs folkbildningen mer än någonsin. Den är en kraft för frihet, jämlikhet och samhällsutveckling, från grunden.

Västmanlandsmusiken, Sinfoniettan, Teatern, Läns- och Konstmuseet utgör en viktig del av kulturutbudet i Västerås, vi anser att dessa institutioner behöver få förutsättningar att fortsätta utvecklas. Liberalerna vill att deras verksamheter ska locka alla från barn till äldre att besöka och delta i deras verksamheter.

Det är viktigt att vi värnar om kulturen, både genom att stötta den ekonomiskt och genom att delta aktivt i den. För utan kultur blir samhället tystare, kallare och mer likriktat. Med kultur får vi ett rikare, varmare och mer nyanserat liv. Att dessa är välfungerande är centralt för att Västerås ska vara en attraktiv stad att bo i.

Liberalerna vill att:

- politiken skapar förutsättningar för kultur utan att styra innehållet
- biblioteken har generösa öppettider, söndagsöppet och är tillgängliga i hela kommunen
- stadsdelsbibliotek byggs i nya och växande områden ex Gäddeholm och Barkarö
- studieförbund och folkbildning ges långsiktiga villkor
- stadens kulturinstitutioner, Sinfoniettan, Teatern, Läns- och Konstmuseet får förutsättningar att nå fler

En liberal idrotts- och fritidspolitik för Västerås

Mer motion, idrott och friluftsliv

Idrott förenar människor och stärker samhället. Vi i Liberalerna vill att alla ska kunna motionera och idrotta, oavsett var du kommer ifrån eller hur mycket pengar du har. Idrott spelar en avgörande roll i både individens och samhällets välmående. Genom att röra på oss stärker vi inte bara kroppen, utan också sinnet. Regelbunden fysisk aktivitet förebygger många sjukdomar, såsom hjärt-kärlsjukdomar, diabetes och övervikt. Men idrott handlar inte bara om fysisk hälsa – den bidrar även till bättre psykisk hälsa, ökad självkänsla, minskad stress och gemenskap.

Idrottsrörelsen betyder väldigt mycket för samhället. För barn och unga är idrotten särskilt viktig. Den lär ut samarbete, disciplin och ansvar. Att vara en del av ett lag eller en träningsgrupp ger gemenskap och tillhörighet, vilket är avgörande under uppväxten. Dessutom hjälper idrott barn att utveckla en sund livsstil redan från tidig ålder, något som de kan bära med sig genom hela livet.

Liberalerna ser att det blir allt dyrare för en familj att låta sina barn och ungdomar vara med i föreningar. Alltför många barn kan inte vara med i den utsträckning de vill då många familjer inte har råd. För att underlätta för dem som har det allra svårast är det viktigt att de får möjlighet att utöva idrott på lika villkor. Fritidsbanken fyller en viktig funktion för att möjliggöra att alla har råd att ta del av idrotten. Liberalerna vill höja medlems- och aktivitetsstödet till ungdomsidrotten. Det är väl använda pengar då ungdomsidrotten är en framgångsrik faktor i att aktivera barn och ungdomar istället för att de hamnar i kriminalitet.

Liberalerna vill stärka möjligheterna för idrotten att vara en aktiv del i integrationsarbetet. På samhällsnivå skapar idrott mötesplatser och bygger broar mellan människor med olika bakgrund. Idrotten ger nyanlända en chans att lära sig språket, skapa vänner och känna sig hemma i det nya samhället. Det stärker samhället och främjar integration. Investeringar i idrott är därför investeringar i framtiden, både för individen och för Västerås.

Idrotten och friluftslivet är en viktig del av västeråsarnas vardag och ska självfallet ha kommunens stöd. Det är viktigt att stödet kommer alla till del, men det är framför allt barns och ungas idrottande som ska främjas. Samtidigt måste konstateras att förebilder och inspirationskällor behövs. Därför behövs elitidrott, den står också för underhållning och ger staden attraktionskraft.

Om föreningar vill ha bidrag från kommunen är det viktigt att idrott- och fritidsföreningar aktivt arbetar med sitt jämställdhetsarbete. Det är viktigt att idrotten är öppen och tillgänglig för alla invånare. Ett funktionshinder ska inte begränsa din möjlighet till att aktivt utöva idrott. Ett ökande fenomen inom idrotten är att elitsatsningen för barn och unga startar i allt tidigare åldrar. För att få bidrag från Västerås stad skall föreningen bedriva breddverksamhet fram till ungdomarna fyller åtminstone 15 år. En alltför tidig elitsatsning gör att många ungdomar tappar intresset och lägger av.

Ett glädjande beslut för idrotten i Västerås är att kommunen köpt tillbaka Rocklundaområdet. Utvecklingen av området har stått still under flera år och ett omtag behöver göras för att utveckla området. Det behöver ske i nära dialog med idrottsrörelsen. Det är dock viktigt att inte bara ha fokus på Rocklunda.

Idrottsplatser och hallar behöver finnas, renoveras och byggas i fler stadsdelar än på Rocklunda, idrotten behöver finnas i alla stadsdelar. Det ska finnas öppna ytor som möjliggör spontanidrott och detta behöver vara en naturlig del i planeringen av framtida bostadsområden. Kommunen ska stödja ideella initiativ som främjar spontanidrotten.

Motion är dock inte bara idrott. Även friluftsliv är viktigt. Här spelar naturreservat som Ängsö en viktig roll. Ängsö är en mycket populär ö som nås med bil. Många andra öar kräver dock båt. Många öar i Västerås nära skärgård är i det närmaste omöjliga att besöka pga tät växtlighet. Vi vill att fler ska kunna göra strandhugg och njuta av skärgårdsöarna.

Det råder en obalans mellan säkerhet och tillgänglighet på Västerås bryggor. På Lögarängen är i det närmaste alla bryggor försedda med grindar medan avsaknaden av dessa är total på andra platser. Vi vill ha en bättre balans mellan båtägarnas intresse att skydda sin egendom och allmänhetens intresse av tillgänglighet.

Vid färjekajen på Lillåudden finns den fina Å-piren. Trots att Västerås stad har gjort stora investeringar i piren så är den inte tillgänglig för allmänheten. Den har försetts med grindar som är låsta dygnet runt och det är alltså bara de som har en båtplats på piren som kan använda den. Vi vill att Å-piren ska göras tillgänglig för allmänheten så att alla som vill kan använda den.

Liberalerna vill att:

- medlems- och aktivitetsstödet till barn- och ungdomsidrotten höjs
- Elitidrottsstödet höjs
- stödet till Fritidsbanken förstärks
- idrotten är öppen och tillgänglig för alla, oavsett funktionsförmåga
- jämställdhet och integration vägs in vid bidragsgivning
- ytor för spontanidrott finns i alla stadsdelar
- Rocklundaområdet utvecklas i dialog med idrottsrörelsen
- skärgården görs mer tillgänglig för allmänheten
- Kommunen ska stödja ideella initiativ som främjar spontanidrotten
- vid byggandet av nya idrottsanläggningar ska könsneutrala omklädningsrum och toaletter finnas
- bryggor i allmänhet och Å-piren ska vara öppna och tillgängliga. Bryggor med privata båtar kan vara låsta nattetid

En liberal socialpolitik för Västerås

Frihet, ansvar och trygghet

Det socialliberala uppdraget är att förbättra varje individs livschanser genom att utjämna de förutsättningar som finns bortom den enskildes kontroll. Alla individer ska ges möjligheter att utvecklas och förbättra sin tillvaro. Socialpolitiken ska främja människors jämlikhet i levnadsvillkor. Varje individ, också de med de sämsta förutsättningarna, har rätt att ges verktygen att kunna leva ett värdigt liv, till sin fulla potential. Strävan ska vara att var och en i största möjliga utsträckning ansvarar för och ges möjligheter att leva det liv den själv vill. Vi behöver även satsa mer på att förebygga sociala problem och ta krafttag mot dem som utnyttjar andra individer eller vårt gemensamma samhälle.

Liberalernas och liberalismens vision är att varje individ ska ha friheten att forma sitt eget liv efter egen vilja och drivkraft. Friheten kräver ett öppet och inkluderande samhälle där varje person tillåts bidra, möts av höga förväntningar och där samhället bekämpar alla former av förtryck. Vi vill att alla som kommer till Sverige ska ta ett stort eget ansvar för integrationsprocessen. Betoningen på eget ansvar är framförallt gynnsam för individen själv, som får bättre förutsättningar till ett självständigt liv. Genom att ta eget ansvar får man egenmakt.

Utgångspunkten är att alla nya svenskar genom studier och jobb ska kunna axla ett personligt ansvar för sitt liv, utan att stå i beroendeställning till olika kollektiv vare sig det är socialtjänsten eller släkten. Liberal integrationspolitik säkrar och investerar i alla nyanlända så att de får förutsättningar att snabbt bli självförsörjande, lära sig språket, och ta till sig vilka lagar och värderingar som Sverige bygger på. Det står i bjärt kontrast till den vänsterinriktade integrationspolitiken, som lett till att nyanlända fastnat i bidragsberoende och utanförskap.

Inom det sociala området har Liberalerna alltid haft stolta ambitioner. Det var under Folkpartiledaren Bengt Westerberg på 90-talet som LSS, lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, infördes som en rättighetslagstiftning för vissa personer med funktionsnedsättning.

När Liberalerna ansvarade för äldreomsorgen under mandatperioden 2018-2022 fick 90-åringar plats på servicehus utan biståndsbedömning. Liberalerna står för en annan politik när det gäller den sociala tryggheten och inte minst valfriheten. Avvecklingen av servicehusen saknar stöd bland pensionärsföreningar och vi kräver att servicehusen utvecklas och intagningsstoppet tas bort.

Äldreomsorg med valfrihet och värdighet

Liberal äldreomsorgspolitik präglas av kvalitet, valfrihet och värdighet. Det är du själv som bestämmer om du vill ha hjälp av kommunen och du ska själv bestämma vem det är som kommer hem till dig och vad det är du ska ha hjälp med. I vårt Västerås är vuxna människor myndiga oavsett ålder. I vårt Västerås finns det även olika typer av boenden för äldre, för att bättre matcha olika människors behov. Det ska finnas boenden för dem med stora och omfattande omvårdnadsbehov, men även boenden för de som vill slippa vara ensamma på ålderns höst.

Vi behöver tyvärr konstatera att äldreomsorgen, efter fyra år av vänsterstyre i Västerås, blivit sämre. Servicehusen, ett mellanboende, finns i praktiken inte kvar. Det bor fortfarande äldre på servicehusen men antalet blir allt färre i och med intagningsstoppet. De som inte har behov av att flytta in på ett äldreboende men ändå inte vill bo kvar ensamma i sin vanliga lägenhet är hänvisade till trygghetsboenden, normalt obemannade 65-plus boenden. Hyran för dessa överstiger ofta 10 000 kronor. Servicehusen har varit enormt uppskattade och det är en stor politisk skandal att dessa har avvecklats på detta sätt. Liberalerna vill att man återigen ska ha rätt att flytta in på servicehus i Västerås. Att slippa vara ensam i sitt eget hus ska inte vara en klassfråga.

Idag möter en äldre med hemtjänst i genomsnitt 15 olika hemtjänstanställda under en två veckors period. Så har det varit i många år. Det är för många! Den så kallade personalkontinuiteten (alltså att det är samma hemtjänstpersonal som kommer hem flera gånger) inom hemtjänsten måste bli mycket bättre. För oss är det en självklarhet att man ska känna igen den som kommer hem till en. När samma person knackar på dörren varje dag kan omsorgstagare och omsorgspersonal bygga en relation och känna en ömsesidig trygghet. Antalet olika personer som mottagaren av hemvård ska minska avsevärt. På sikt ser vi att antalet personer behöver halveras.

Att kunna förstå och tala svenska är en förutsättning för att jobba inom äldreomsorgen. Språket behövs för att kommunicera med omsorgstagare, läsa instruktioner och för att föra dokumentation. Därför är språkrav inom äldreomsorg i kombination med stöd och språkutbildning en självklarhet. Språktesterna man gör i samband med anställning behöver bli bättre. Vi kräver inte att man ska prata perfekt svenska för att få arbeta med äldreomsorg, men det behöver vara medicinskt säkert och man behöver kunna göra sig förstådd.

När Liberalerna styrde äldreomsorgen invigdes och planerades ett stort antal äldreboenden. Den kö som fanns byggdes bort och vi började bygga en liten överkapacitet så att det skulle bli lättare för äldre att välja det boende de helst skulle vilja bo på. Nu ser vi att det åter börjar byggas en kö för äldreboenden med demensinriktning. Staden får inte hamna i samma situation som innan 2018, vi behöver bygga bort kön till äldreboendena redan nu. Att avveckla servicehusen har bidragit till detta. Det är även en självklarhet att läkare ska kunna anställas på äldreboenden, så är inte fallet idag. Det är uppenbart att den geriatriska kompetensen behöver knytas direkt till äldreboendena.

Våld mot årsrika

Våldet mot äldre och speciellt äldre kvinnor har ökat i samhället. Varje fall av våld och övergrepp inom äldreomsorgen är oacceptabelt. Ingen ska behöva oroa sig över sin egen eller sina anhörigas säkerhet och trygghet inom äldreomsorgen. Äldre kvinnor ska kunna känna sig trygga med den hemtjänstpersonal som de släpper in i hemmet eller får omsorg av på äldreboendet. Nationellt förslag finns att kommuner ska kunna genomföra registerkontroller vid nyanställning inom äldreomsorgen, liknande de som finns inom förskola/ skola. Det är välkommet, men det är ingen garanti. Därför måste rekryteringsprocessen fungera för att förhindra att olämpliga personer anställs inom äldreomsorgen.

Kunskaper om våld mot äldre behöver öka inom äldreomsorgen så att personalen kan slå larm så fort det finns tecken på att någon har utsatts för våld eller övergrepp. Kompetensutveckling inom ramen för äldreomsorgslyftet, där kan våld mot äldre bli ett eget område. Det är mycket viktigt att säkerställa att äldre får den trygghet, omsorg och respekt de förtjänar. De äldres trygghet måste prioriteras.

Liberalerna vill att:

- servicehusen återinförs som mellanboendeform
- 90-åringar kan få plats på servicehus utan biståndsbeslut
- det genomförs investeringar i brandskydd på servicehus som behöver det
- äldre själva väljer utförare och insatser inom hemtjänsten
- det planeras för ett nytt servicehus under mandatperioden för att ersätta ej funktionella fastigheter
- äldres självbestämmanderätt garanteras genom att tillåta privata aktörer att tillhandahålla hemvård
- personalkontinuiteten i hemtjänsten stärks genom att bygga hemtjänstlag runt varje omsorgstagare. Det ökar tryggheten för många äldre som vill känna igen den som kommer
- språkraven inom äldreomsorgen skärps
- överkapacitet på äldreboenden säkras för valfrihet och möjlighet att bo kvar i sin stadsdel även på äldre dar
- läkare kan anställas på äldreboenden
- äldrenämnden har ett ansvar i sitt arbete att förebygga våld och brott mot årsrika.
- den dubbla valfriheten försvaras. Äldre ska själva få välja vad de vill ha hjälp med och av vem
- resurserna till äldreomsorgen fortsätter öka
- kraftigt förbättra villkoren och arbetsmiljön inom äldreomsorgen och hemtjänsten för att klara rekryteringen och kompetensförsörjningen
- språkraven och språkutbildningen inom äldreomsorgen skärps genom tydligare krav vid anställning och genom riktade utbildningar
- mötesplatserna utvecklas för att motverka ensamhet. Liberalerna vill att det skapas en ny mötesplats vid Öster Mälarstrand
- fler äldreboenden konkurrensupphandlas. Vi tycker det är bra att äldreboenden drivs av kommunen såväl som av privata aktörer
- kommunen ska få anställa läkare på äldreboenden

- kommunen ska stimulera byggnation av fler trygghetsboenden
- det beaktas den anhörigas behov, till exempel delaktighet, information och insatser som behöver uppmärksammas för den anhörige, som vårdar nära anhörig
- avlastning för anhöriga förbättras, med exempelvis samtalsgrupper
- möjligheten att bedriva så kallad barriärvård, som används för att förhindra smittspridning, vid byggnation av nya äldreboenden stärks
- äldre med stora omfattande behov och som befinner sig i livets slutskede ska kunna få det i ett mer anpassat boende som "äldreospice" med tillgänglighet till högre medicinsk kompetens
- planera för anpassade boenden för äldre med psykisk sjukdom

En modern socialtjänst

Individ- och familjenämnden är samhällets yttersta skyddsnät. Den möter människor i utsatta livssituationer, ofta de som har det allra svårast. För Liberalerna är målet att stödet ska leda till självständighet, inte passivitet. Hjälpens ska bygga människor, inte binda dem.

Att socialtjänsten kostar mycket pengar betyder inte automatiskt att den ger bättre resultat. Verksamheten måste ständigt följas upp och utvecklas, alltid med individens behov i fokus.

Till skillnad från förra mandatperioden har nämnden de senaste åren gjort omfattande överskott. Därför är det rimligt att minska nämndens ram och anpassa den ekonomiska kostymen efter verklighetens utfall samtidigt som vi gör nödvändiga prioriteringar inom verksamheten, inte minst för att motverka hemlöshet och att barnfamiljer vräks från sina hem. Hemlösheten i Västerås har ökat de senaste åren vilket kräver fortsatta åtgärder.

Rätt stöd i tid

Kompetensförsörjningen inom socialtjänsten är avgörande. När rätt personal saknas riskerar människor att inte få stöd i tid, och rättssäkerheten hotas. Västerås måste värna sina socialsekreterare och säkra kontinuiteten i myndighetsutövningen.

Att Claudia-mottagningen 2024 stängdes för personer som sökte stöd utan biståndsbeslut var ett misslyckande. Den typen av nedstängningar får inte upprepas, människor i kris ska alltid kunna söka hjälp.

Tidiga insatser och trygghet för barn och unga

En lyckad skolgång är den viktigaste skyddsfaktorn i livet. Barn som placeras i familjehem lyckas dock fortfarande sämre i skolan än andra barn. Liberalerna vill därför införa en årlig uppföljning av kunskapsresultaten för placerade barn och unga, så att deras skolgång får högsta prioritet.

Skolsamordnare, ett samarbete där familjehemsplacerade barn får extra stöd med skolgången, har gett bra resultat och ska utökas. Samarbetet mellan olika instanser såsom skola, skolhälsovård, socialtjänst, och barn- och ungdomspsykiatri kring barn som placerats utanför det egna hemmet behöver stärkas. Därför ser vi också positivt på att skolan anställer personal med andra kompetenser som stödjer och avlastar lärarna och skapar trygghet under skoltiden.

Skolsociala team på fler av Västerås skolor

För att fler barn ska få trygghet och stöd i tid behövs fler fältande socialsekreterare och skolsociala team på flera av Västerås skolor. De skolsociala teamen är avgörande för att förebygga problem, men idag är resurserna otillräckliga. Västerås måste söka de statliga bidrag som finns och bygga ut verksamheten. Västerås behöver också fler fältande socialsekreterare som en del i stadens trygghetsarbete.

Ökad hemlöshet kräver handling

Hemlösheten i Västerås har ökat de senaste åren. Det är oacceptabelt att människor, ibland barnfamiljer eller personer med psykisk ohälsa, står utan egen bostad i en av Sveriges största kommuner. Liberalerna vill att Västerås arbetar vidare med långsiktig strategi mot hemlöshet, där fokus ligger på stöd till egen försörjning, boendestöd och bostad först-principen. Ingen ska behöva hamna i långvarig hemlöshet på grund av byråkratiska gränser mellan nämnder.

Vi vill i första hand ha individuella boendelösningar. Eget boende är en grund för trygghet, arbete och delaktighet.

Det behövs långsiktigt hållbara lösningar för att bygga bort trångboddhet och bostadsbrist. Extrem trångboddhet eller hemlöshet är varje socialliberals fiende då det försvårar studier och därmed stänger livschanser och möjlighet att förbättra den egna situationen. Västerås har ett utbyggt system för sociala bostäder.

Systemet för sociala bostäder förändrades efter liberalt initiativ för några år sedan. Det blev förändrat så att alla som är berättigade till sociala kontrakt på en bostad i andrahand fick detta med maximalt 2+2 år och besittningsskyddet avtalades därmed bort. Sociala bostäder ska vara avsedda för samhällets allra mest behövande och är inte en permanent lösning, eller en lösning för alla. Genom att tidsbegränsa kontakten undviker vi att individer fastnar i det sociala systemet och inte kommer vidare till eget boende. Liberalerna vill fortsätta arbeta utifrån att bara bevilja försörjningsstöd upp till Mimers genomsnittshyror. Även det för att inte dyra sociala bostäder ska låsa in individer i ett beroende av socialtjänsten. Det är rimligt att personer som bor i sociala bostäder inte bor i stadens allra dyraste lägenheter.

Vad gäller problemet med hemlöshet svarar sociala bostäder enbart för en del av lösningen. Tak-över-huvudet-garantin är bra och vi vill inte att någon ska bli avvisad från de kommunala härbärgena på grund av platsbrist utan att någon annan möjlighet (tex vandrarhem på stadens bekostnad) erbjudits.

Kriminalitet, avhopp och trygghet

Allt fler unga i Västerås riskerar att dras in i kriminalitet. Rekryteringen av unga personer till grova brott ökar, och vi har sett flera skjutningar med minderåriga inblandade. Den som vill lämna en kriminell miljö måste få stöd att göra det.

Liberalerna vill att Västerås inrättar en strukturerad avhopparverksamhet med särskilt fokus på barn och unga. Det finns idag ingen sammanhållen modell för detta, vilket är en allvarlig brist.

Det finns ingen åldersgräns för att bedöma behovet av avhopparinsatser. Även barn kan vara aktuella för avhopparinsatser. En utvecklad avhopparverksamhet fyller en viktig funktion mot kriminalitet.

Hedersförtryck och kvinnors frihet

I utsatta områden är det ofta kvinnor som har minst frihet att forma sina liv. Hedersrelaterat våld och förtryck är ett allvarligt hot mot individens frihet och mänskliga rättigheter.

Hedersrelaterat våld och förtryck är ett allvarligt hot mot individers frihet och en jämställdhetsfråga som berör både kvinnor och män. Att bryta det hedersrelaterade förtrycket är en av vår tids största frihetsfrågor. Det handlar om att alla, oavsett kön och oavsett familjebakgrund, ska kunna få del av rätten att bestämma över sin egen framtid. Det handlar om saker som tagits för självklara i vårt samhälle men som förblivit oåtkomliga för de flickor och pojkar, kvinnor och män som lever i en miljö där familjens och gruppens heder är överordnad individens frihet. Det handlar om t.ex. att få tillgång till all undervisning i skolan, att få vara med kompisar, att få ha fritid, att ha egenmakt över sin sexualitet, kroppslig integritet, att ha rätt att själv bestämma vem man vill leva med och att ha rätt att få forma och påverka sitt liv.

Alla barn har rätt till en uppväxt fri från förtryck och våld. I en hederskontext är barnets utsatthet extra stor och omfattar allt från frihetsbegränsningar i vardagen till hot, våld, könsstympling, oskuldsingrepp, oskuldskontroll, barnäktenskap och att barn förs ut ur landet. Vi har genomfört en kriminalisering av oskuldskontroller, oskuldsintyg och oskuldsingrepp.

Hederskulturen ska bekämpas av såväl skolan som socialtjänsten och civilsamhället. Det behövs kontinuerligt kompetenslyft i hedersfrågor för personal som arbetar med barn. För att ett tydligt barnrättsperspektiv ska få genomslag behöver all personal som arbetar med barn och unga få utbildning i frågor om hedersrelaterat våld och förtryck. Det inkluderar personal vid förskolor, grundskolans tidiga stadier och socialtjänst. Varenda människa som växer upp har samma rätt att tänka, tro, leva och älska som hen vill.

Socialtjänsten ska vid misstanke om att barn kommer föras ur landet fatta beslut om utreseförbud.

Våld i nära relationer

Ingen ska behöva utsättas för våld. För personer som utsätts för våld i nära relationer är samhällets stöd otroligt viktigt. Vi vill behålla den långsiktiga samverkan staden har med kvinnohuset och utöka samverkan med andra kommuner i syfte att ge stöd åt våldsutsatta. Vi vill också utveckla arbetet med att snarare flytta på våldsutövaren istället för att flytta den våldsutsatta. Vi tycker att utökade åtgärder till kontaktförbud bör införas. Liberalerna och Regeringen har inrättat Rådet för kvinnofrid, en nollvision mot mäns våld mot kvinnor.

Utsatta områden

Vi ska arbeta för att det inte ska finnas några utsatta områden i Västerås. Stadens olika aktörer måste verka för en icke-segregerad stad. För socialtjänsten handlar det om att sociala bostäder ska spridas till olika områden, att ha fokus på att få människor att gå från bidrag till egen försörjning och ha fokus på integration.

I utsatta områden är andelen arbetslösa oproportionerligt hög. Där bor det en hög andel som är särskilt svaga på arbetsmarknaden - ofta på grund av att de är nya i Sverige, att de är lågutbildade eller att de inte kan prata tillräckligt bra svenska. För att vända på den utvecklingen måste vi säkerställa att det går snabbt att etableras i Sverige, att fler lär sig god svenska snabbare och att det finns alternativa vägar in i arbetet för den som saknar gymnasieutbildning. Dessa förslag, som är ämnade att ge människor fler vägar till arbete, måste kombineras med hårda insatser mot rasism och diskriminering. För att det ska vara möjligt måste också arbetslinjen stärkas och fler få en ärlig chans att hitta ett jobb.

När det gäller det sociala arbetet i övrigt är det av stor vikt att stadsdelar och platser med social oro inte överges av kommunen. Vi vill tvärtom se en omfattande kommunal närvaro där problemen är som störst. Vi vill att antalet fältassistenter ökar med ytterligare och att samarbetet med polisen utökas. För oss liberaler är det viktigt att fältassistenter är socialsekreterare. "Fältarna" är viktiga för att fånga upp ungdomar som har det tufft och är en viktig förebyggande åtgärd kring såväl kriminalitet som narkotika. De är helt enkelt en av hörnstenarna i det trygghetsskapande och långsiktiga arbetet för social trygghet som vi har i Västerås.

För att främja integration och sammanhållning vill vi också att kommunens verksamhet i högre utsträckning utlokaliseras från centrum, till exempel till Bäckby och andra utsatta stadsdelar. Detta gäller inte bara själva socialtjänsten utan alla kommunala förvaltningar.

För att förbättra situationen i de olika områdena behövs det en särskild kommunal handlingsplan för att lyfta varje utsatt område. Fastighetsägare är viktiga aktörer som också behöver bidra till att lyfta utsatta områden. Vi måste bekämpa brotten i utsatta områden. Kriminell aktivitet, inte minst med svarta hyreskontrakt, hotar och skadar både offren och samhället de sker i.

Fokus på jobb

Satsningen på välfärdsjobb gör stor skillnad för många familjer beroende av försörjningsstöd. Det är en satsning på trygghet för familjer, en satsning som i längden kommer att spara miljoner. Utvecklingen av välfärdsjobb ska fortsätta och antalet platser byggas ut till minst 100 st under mandatperioden.

Ekonomiskt bistånd

Samverkan med andra aktörer kring uppföljning av ekonomiskt bistånd är viktigt för att motverka både brott och fusk med samhällets stödresurser. All form av välfärdsbrott ska polisanmälas.

Både kvalitet och pris ska alltid vara parametrar vid upphandling och beställning. Kommunen ska kunna lämna anbud precis som privata aktörer.

Gode män och förvaltare

I överförmyndarnämndens uppdrag ingår att kontrollera förmyndarskap, godmanskap och förvaltarskap i enlighet med gällande lagstiftning. Huvudsyftet med verksamheten är att säkerställa att de personer som berörs av dessa åtgärder får sina rättigheter tillgodosedda. Det är en stor utmaning att rekrytera lämpliga gode män och förvaltare till dessa viktiga uppdrag.

Liberalerna har under flera år påtalat att en grundorsak till detta är att Västerås har avsevärt lägre arvoden än närliggande kommuner och heller inte följer SKR:s rekommendationer. Liberalerna vill göra en kvalitetssatsning och höja ersättningen till gode män och förvaltare så att vi hamnar mer i likhet med snittet för riket samt satsa på utbildningsinsatser för dessa som ofta har en ganska utsatt situation.

Liberalerna vill att:

- socialtjänsten fokuserar på självständighet och egen försörjning
- skolsociala team byggs ut i fler skolor
- en strukturerad avhopparverksamhet för barn och unga införs
- hemlöshet bekämpas genom bostad först och individuella lösningar
- våld i nära relationer och hedersförtryck bekämpas systematiskt
- hederskulturen ska bekämpas av såväl skolan som socialtjänsten
- en kartläggning och en utvärdering görs så att de barn/unga som blivit hedersutsatta omedelbart får den hjälp de behöver
- kommunen ska motverka alla typer av välfärdsbrott
- fortsätta samverkan mellan socialtjänsten, polis och skolan för att fånga upp barn och ungdomar i behov av stöd tidigt
- antalet fältande socialsekreterare som arbetar riktat mot kommunens högstadie - och gymnasieskolor utökas så att fler skolsociala team införs
- arbetet med skolsamordnare utvecklas med fokus på att öka kunskapsresultaten för placerade barn och ungdomar
- en årlig uppföljning av kunskapsresultaten i skolan och bland placerade barn- och ungdomar införs
- en handlingsplan för utsatta områden utarbetas
- kommunens verksamhet i högre utsträckning utlokaliseras från centrum, tex till Bäckby och andra utsatta stadsdelar
- lägenheter som gör det möjligt att flytta på våldsutövare istället för den våldsutsatta finns tillgängliga för socialtjänsten
- satsningar görs på psykisk hälsa och välmående i förebyggande insatser framför allt för unga
- barnperspektivet i socialtjänsten utvecklas
- förbättra samarbetet med regionen gällande personer med missbruk i kombination med psykisk ohälsa, samt att vården och tillgänglighet för denna målgrupp utvecklas
- det bygg fler enkla bostäder på avskild plats för de individer som är i behov av det
- samverkan med civilsamhället stärks och fortsätter utvecklas
- socialtjänsten ska ha som inriktning att ge människor individuella boendelösningar med hjälp av bostad först, sociala kontrakt och boendestöd istället för kollektiva lösningar på institution. Särskilt beaktande på barnfamiljer

- höja arvodena för gode män och förvaltare
- genomföra utbildningsinsatser för gode män och förvaltare

En liberal funktionshinderpolitik för Västerås

Rättigheter, delaktighet och självbestämmande

Att få bestämma över sitt eget liv är en grundläggande rättighet. Vi i Liberalerna slår vakt om rätten för den enskilde att få det stöd som behövs för ett aktivt deltagande i samhället. Den rätten gäller inom såväl arbete och utbildning som kulturaktiviteter. Samhällets insatser ska skapa förutsättningar för ett självständigt och ansvarstagande liv för personer med funktionsnedsättning.

Människors frihet är viktigt för oss liberaler. Friheten att välja omsorg hotas om valfriheten begränsas. Det behöver därför finnas möjlighet att kunna välja kommunal utförare likväl som privat utförare inom de områden som nämnden för personer med funktionsnedsättning ansvarar för. Vi liberaler har sett att allt fler människor nekas *insatser*, trots att de behöver det. Risken är uppenbar att det leder till ett omfattande lidande och begränsningar i livet. Liberalerna står fast vid att LSS-lagstiftningen är viktig eftersom den lägger grunden för jämställdhet, delaktighet, frihet och rätten till att leva ett liv som alla andra. LSS-lagens insatser är till för att förebygga och minska följderna av funktionsnedsättningen, insatserna ska stärka den enskildes förutsättningar.

Tillgång till gruppboende, ledsagare eller kontaktpersoner är viktiga funktioner för att kunna leva ett aktivt liv utan risk för isolering. Vi vill att både ansvaret och finansieringen av assistansen ska övertas av staten. Den som är i behov av insatser, och blir beviljad sådana, ska få sitt beslut verkställt snarast. Personer med funktionsnedsättning ska garanteras att få sina mänskliga rättigheter tillgodosedda utifrån sina behov. Grundläggande rättigheter ska aldrig ifrågasättas! Kommunala riktlinjer för LSS kan främja och stödja men kan också begränsa möjligheten att göra individuella bedömningar. Fokus ska vara på lagstiftningen som bygger på en individualisering där individens behov ska stå i centrum.

Liberalerna vill verka för att skapa möjligheter så att personer med funktionsnedsättning ska ges bättre förutsättningar att delta på arbetsmarknaden. Ett övergripande mål med insatsen daglig verksamhet bör vara att utveckla den enskildes möjligheter till arbete. Självklart ska det finnas en stor valfrihet i frågan om utbildning, liksom det ska finnas tillgång till ett rikt utbud av fritidsaktiviteter, så som andra har.

Samhället ska fungera som för alla andra även för människor med olika slag och grad av funktionsnedsättning. Funktionshinderpolitik handlar många gånger om tillgången till olika rum i samhället. Samhällsplanering och kommunikationer måste anpassas så att personer med funktionsnedsättning kan röra sig själva eller med hjälpmedel både i den egna bostaden och i det allmänna gaturummet på bästa tänkbara sätt. Tillgängligheten till offentliga miljöer och lokaler ska vara tillfredsställande och möjligheten att färdas med buss, bil, färdtjänst eller taxi till viktiga offentliga målpunkter måste tillgodoses. Viktigt är också att kunna garantera säkra passager över vägar. Det ska vara lätt att nå bland annat kollektivtrafiken för människor med varaktiga fysiska, psykiska, intellektuella eller sensoriska funktionsnedsättningar (såsom syn- och hörselnedsättningar).

Västerås ska ha en god framförhållning för att säkra att boendeplatser finns till dem som är i behov av gruppboende eller serviceboende. Boendet ska motsvara behoven hos personer med olika former av funktionsnedsättning. Ett område som särskilt behöver utvecklas är att uppfylla behoven hos äldre personer med funktionsnedsättning. Det kan exempelvis handla om att erbjuda anpassat boende för dessa individer.

Det finns behov av att höja kompetensen hos personer som ger stöd, service eller omsorg enligt SOL och LSS. En ökad komplexitet med fler diagnoser och tilläggshandikapp innebär risk för kompetensbrist som påverkar kvaliteten negativt. Kompetensutveckling är något som ständigt måste pågå i verksamheterna och chefen ansvarar för att erbjuda samtlig personal kompetensutvecklingsplaner.

Att kommunicera är en grundläggande mänsklig rättighet och en viktig förutsättning för att individer ska få så jämlika levnadsvillkor och så stor delaktighet i samhället som möjligt. Alla kan inte tala men det finns många andra sätt att uttrycka sig i samspel med andra, exempelvis teckenspråk, kroppskommunikation, bilder eller symboler. Alternativ kommunikation handlar om att utveckla kommunikationen utifrån varje persons individuella förutsättningar. Personal som arbetar i boenden och daglig verksamhet ska ha kompetens för att ge det stöd som behövs för att individen själv ska kunna beskriva sina behov. Boende- och daglig verksamhets personal som möter personer med funktionsnedsättning ska i sitt arbete utveckla den kommunikativa miljön.

Den som har rätt att få insatser enligt LSS har rätt att få en egen individuell plan. Syftet med en individuell plan är att öka den enskildes delaktighet och inflytande i frågor som rör dennes livssituation och de insatser som ges till individen. Årliga uppföljningar av individuella planer är en viktig del i att säkra berörda individers frihet och Liberalerna kommer noga följa detta arbete! Viktigt är att verksamheter också upprättar i samråd med den berörda en genomförandeplan så att verksamheten kan utföra sitt uppdrag gentemot enskilda individer. Det ska finnas ett fungerande samarbete mellan olika aktörer runt den person som har funktionsnedsättning och det ska finnas stöd till anhöriga.

Liberalerna vill att det genomförs avtalsuppföljningar i boende verksamheter och daglig verksamheter, såväl i den egna verksamheten som hos privat utförare. Det är en viktig insats för att säkra en god och säker kvalitet för nämndens målgrupper. För verksamheterna är det viktigt att arbetet med det systematiska kvalitetsarbetet fortgår med den enskilde i fokus. Det ges förutsättningar att förstå vad personer inom LSS/SOL anser vara en god kvalitet. Samverkan ska alltid ske med berörda utövare av insatserna. Kvalitetsarbetet är ett viktigt verktyg för reflektion, samtal och förbättringar.

Liberalerna vill att:

- fokus ska ligga på lagstiftningen som bygger på individualisering, där individens behov alltid står i centrum vid bedömning av insatser
- det ska bli lättare att få insatser enligt rättighetslagstiftningen i enlighet med LSS genom att kommunala riktlinjer ses över och blir mer generösa
- insatsen kontaktperson enligt LSS ska erbjudas fler och att begreppen isolering och ensamhet förtydligas i riktlinjerna
- konsekvensanalyser genomförs före beslut om förändrade insatser samt följs upp i efterhand för de individer som förlorar sin insats
- boendestöd enligt socialtjänstlagen utvecklas genom att den höga andelen avslag granskas och riktlinjerna för social kontakt, ensamhet och isolering förtydligas
- inträdet på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning underlättas genom stärkt samverkan mellan anpassad gymnasieskola, daglig verksamhet och Arbetsförmedlingen
- samverkan och dialog med funktionshinderrörelsen stärks genom att Kommunala rådet för funktionshinderfrågor utvecklas till ett verkligt dialogforum och inte enbart ett informationsforum
- individens möjlighet till valfrihet säkras inom alla insatser som rör personer med funktionsnedsättning
- avtalsuppföljningar genomförs regelbundet för att säkerställa god och säker kvalitet för nämndens målgrupper
- den som har behov av särskilt boende enligt LSS ska beredas plats så snart som möjligt efter beslut
- planeringen av gruppboendestäder ska vara en naturlig och integrerad del i planeringen av nya bostadsområden
- tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning tillgodoses så att människor kan välja självständigt, fatta egna beslut och påverka sina liv i så stor utsträckning som möjligt
- stadsplaneringen tar särskild hänsyn till personer med funktionsnedsättning och möjliggör tillgång till samtliga offentliga målpunkter och lokaler
- Västerås stads vård och omsorgsförvaltning ska vara ett föredöme genom att erbjuda kontinuerlig kompetensutveckling och handledning till personal inom LSS verksamheter och socialpsykiatri
- alla som omfattas av LSS ska erbjudas en individuell plan och att denna följs upp minst en gång per år, med uppföljning av genomförandeplan vid behov

En liberal stadsbyggnadspolitik för Västerås

En stad som utvecklas och fungerar

Liberalerna vill bygga ett Västerås som växer med frihet, framtidstro och företagsamhet. En stad där människor själva får välja hur de vill bo, resa och leva och där kommunen är en möjliggörare, inte ett hinder. Med fokus på ordning, ansvar och hållbar tillväxt kan Västerås utvecklas till en öppen och växande stad där idéer får utrymme och där varje västeråsare har friheten att forma sitt eget liv.

Liberalerna vill se en stark, hållbar och välfungerande utveckling av Västerås. Staden ska växa på ett sätt som skapar livskvalitet, trygghet och framtidstro. Samtidigt som kommunen tar ansvar för ordning, underhåll och fungerande processer. En växande stad kräver både vision och förmåga att genomföra beslut på ett professionellt sätt.

Västerås ska i första hand växa utåt och genom större sammanhängande utvecklingsområden, samtidigt som citynära områden som Kopparlunden och Mälarporten fortsätter att utvecklas. Vi ser positivt på en varsam förtätning av delar av stadskärnan där högre bebyggelse kan kombineras med grönska, tryggare miljöer och ett bredare stadsområde. När fler människor bor, arbetar och studerar i och nära city stärks stadskärnan som plats för handel, service, kultur och möten.

Västerås fortsätter att växa, till skillnad från många andra svenska städer som står inför stagnation eller minskande befolkning. Det är ett styrketecken som bygger på ett konkurrenskraftigt näringsliv, ett växande universitet och företag i framkant inom industriell och kommersiell omställning. Samtidigt ställer tillväxten höga krav på stadsbyggnaden att möjliggöra bostäder, infrastruktur och samhällsservice i takt med utvecklingen.

Bostäder för hela livet och hela kommunen

Bostadsbrist slår alltid hårdast mot dem med minst marginaler och bidrar till segregation och trångboddhet. I trångbodda hem saknas ofta utrymme för studier, återhämtning och fritid. När byggkrisen vänder behöver Västerås vara redo, med planering som möjliggör både hyresrätter, ägarlägenheter och bostadsrätter i nyproduktionen.

Vi vill se blandade bostadsområden med olika upplåtelseformer och bostadstyper. Bostäder ska planeras för hela livet, från studentbostäder till servicehus, trygghetsboenden och äldreboenden. Samhällsservice ska finnas från början. Skolor, förskolor, gruppboenden och äldreomsorg ska dimensioneras efter områdets utveckling och inte byggas i efterhand. Närhetsprincipen ska gälla för skolor, särskilt för yngre barn, och möjligheten att bygga servicehus för äldre ska säkras.

Västerås ska utvecklas i hela kommunen. Serviceorterna har en strategisk roll då de redan erbjuder samhällsservice och ofta har goda möjligheter till ny bebyggelse. Utveckling ska ske utan att förstöra orternas särart och kvaliteter. Områdets identitet, historia och gestaltning ska tas till vara när nya miljöer planeras och byggs.

Byggnation på landsbygden ska inte begränsas till hållplatslägen. Människor ska ha frihet att välja var de vill bo. Liberalerna värnar möjligheten att bygga upp till fem småhus på landsbygden utan detaljplan och vill se större möjligheter till bostadsutveckling utanför staden. Det finns fortsatt efterfrågan på småhus med rimligt avstånd till service och stadens utbud.

Omvandling av sidoområdena vid Råbyleden och Bjurhovdagatan till stadsmiljö bör inte genomföras.

Under många år har det saknats tillgängliga tomter för den som vill bygga sitt eget hus. Liberalerna vill att det ska finnas minst 100 lediga styckebyggartomter på olika platser i Västerås och att privata markägare ska ges bättre möjligheter att bidra till utbudet.

Dingtuna, Tillberga, Hökåsen och Kvicksund har dessutom järnvägsanslutning. Därför bör spårbunden kollektivtrafik till dessa serviceorter prioriteras.

Nya stadsdelar med helhet, variation och service

Det är positivt att Västerås växer genom nya stadsdelar som Gäddeholm och Sätra. För att långsiktigt säkra bostadsförsörjningen behöver kommunen redan nu identifiera nästa nya stadsdel i anslutning till den befintliga tätorten.

Nya stadsdelar ska planeras med helhet och variation som utgångspunkt. Olika upplåtelseformer och bostadstyper ska blandas för att skapa levande och inkluderande områden. Det ska finnas gott om plats för idrott, kultur, lek och natur som en självklar del av stadsdelens struktur. Tillgänglighet med bil, cykel och kollektivtrafik ska säkerställas från start så att nya områden blir väl integrerade i stadens helhet.

Ordning och reda i stadsbyggnadsprocesserna

En fungerande stadsutveckling kräver ordning och reda i kommunens egna processer. I dag finns alltför många exempel där förvaltningar arbetar mot varandra i stället för tillsammans. Kommunen har vid upprepade tillfällen missat att söka bygglov för den egna verksamheten, vilket lett till onödiga viten och kostnader.

Det är ett slöseri med skattemedel och skadar förtroendet för Västerås, både hos invånare och näringsliv. Liberalerna vill komma till rätta med dessa brister. Stadsbyggnadsprocesserna ska präglas av samordning, ansvar och professionalism. Västerås ska hålla ordning i det egna huset.

Trygg stadsmiljö och fungerande infrastruktur

Ett välskött Västerås är ett tryggare Västerås. Trasig belysning, klotter, sly och nedskräpning ska åtgärdas snabbt. Gator, vägar samt gång- och cykelbanor har under lång tid varit eftersatta, vilket skapar både irritation och risker för trafiksäkerheten.

Liberalerna vill rusta upp stadsmiljön i hela kommunen, inte bara i innerstaden. Underhållet ska komma ikapp och kvaliteten höjas långsiktigt. Arbetet mot nedskräpning ska vara förebyggande och ske i samverkan med fastighetsägare, företagare, skolor och föreningsliv.

Vårt engagemang för Bäckby är långsiktigt. Det övergivna Bäckby torg är fortfarande en otrygg och outnyttjad plats. Arbetet med detaljplanen måste skyndas på och ske i nära dialog med boende och verksamma i området. Trafiksituationen behöver lösas, bland annat genom minst ett övergångsställe vid Bäckby torggata.

Ett levande och tillgängligt city

Ett levande city kräver att det är enkelt att ta sig till och från stadskärnan.

Parkeringsavgifterna ska inte höjas och antalet parkeringsplatser ska inte minska.

Påbyggnaden av Klippans parkering är viktig för att ersätta platser som försvinner när Bryggargårdens parkering tas i anspråk för ny högstadieskola.

City behöver utvecklas från ett ensidigt handelsområde till en blandad stadsdel med bostäder, arbetsplatser, utbildning, kultur och nöjen. Stadens förvaltningar måste ta ett tydligare ansvar för utvecklingen och innerstadsstrategin bör återupptas som ett aktivt styrdokument. En helhetslösning bör eftersträvas gällande centrala Västerås. Delar av City kan utvecklas som gåområden men kollektivtrafiken ska vara tillgänglig och biltrafiken ska fortsatt ha god framkomlighet.

Som universitetsstad behöver Västerås fler studentbostäder, både i city och nära campus och kunskapsintensiva företag. Det stärker kompetensförsörjningen och bidrar till ett levande city med framtidstro.

Liberalerna vill att:

- Västerås fortsätter att växa i takt med befolkningsutvecklingen genom ett hållbart stadsbyggande som möjliggör bostäder, infrastruktur och god samhällsservice
- kommunen har en långsiktig bostadsplanering som är redo att omsättas när byggkonjunkturen vänder
- nyproduktionen innehåller både hyresrätter, ägarlägenheter och bostadsrätter för att skapa balans och valfrihet på bostadsmarknaden
- Västerås i första hand växer utåt och genom utveckling av citynära områden som Kopparlunden och Mälarporten, samt genom nya sammanhängande stadsdelar med hög hållbarhetsprofil och stark koppling till city
- serviceorterna utvecklas där det är möjligt utan att deras särart går förlorad, så att människor kan leva och utvecklas i hela kommunen
- samarbetet med närliggande kommuner stärks kring kollektivtrafik, service och samhällsplanering för att bättre ta tillvara gemensamma resurser
- det alltid finns minst 100 lediga styckebyggartomter på olika platser i Västerås och att privata markägare ges bättre möjligheter att erbjuda tomter och småhusområden
- spårbunden kollektivtrafik prioriteras i Dingtuna, Tillberga, Hökåsen och Kvicksund

- nästa nya stadsdel identifieras i anslutning till den befintliga tätorten för att långsiktigt säkra bostadsförsörjningen
- nya stadsdelar planeras med variation i upplåtelseformer, bostadstyper och arkitektur samt innehåller plats för idrott, kultur, lek och natur
- skolor, förskolor, äldreboenden, trygghetsboenden, gruppboheter och annan samhällsservice planeras in från början i nya bostadsområden
- god tillgänglighet med bil, cykel och kollektivtrafik säkerställs redan från start i nya stadsdelar
- västeråsarna ges reella möjligheter att vara delaktiga tidigt i planprocesser, med särskilt fokus på barn och ungas perspektiv
- stadens roll är att ange tydliga ramar och mål, inte att detaljstyra byggprojekt, för att främja investeringar, innovation och snabbare processer
- företagsklimatet stärks genom effektivare och mer förutsägbara stadsbyggnadsprocesser
- 2030-talets stadskärna utvecklas till en levande stadsdel med handel, service, kultur, möten, fler bostäder och arbetsplatser
- inga kommunala byggprojekt genomförs utan giltigt bygglov och att staden har full kontroll över när bygglov löper ut, så att rättssäkerhet och ordning gäller även för kommunen själv
- flexibla detaljplaner tas fram som möjliggör omvandling av lokaler och ökar incitamenten för investeringar i stadskärnan
- kulturhistoriska miljöer och kulturlandskap värnas genom varsam utveckling, där både harmoniserande arkitektur och medveten kontrast kan vara relevant och där exploatering i vissa fall ska avstås
- fasaderna längs Slottsgatan, gamla Klippan, bevaras
- Bondtorget med kullerstenar och gatstenar bevaras
- Rådhuset utvecklas utan extern försäljning och görs till en levande mötesplats för västeråsare och besökare
- stadsmiljön är snygg, trygg och välskött genom satsningar på belysning, renhållning och trygghetsskapande åtgärder som lockar både företag och kunder
- resurserna till trygghetsskapande underhåll ökar, inklusive belysning, slyröjning, klottersanering och städning, samt att underhållsskulden på gång-, cykel- och bilvägar minskar
- detaljplanen för Bäckby torg skyndas på och att ett övergångsställe byggs vid torggatan

En liberal trafikpolitik för fri rörlighet i Västerås

Västeråsare ska ha friheten att röra sig tryggt, enkelt och effektivt i vardagen. Frihet är att kunna ta sig till jobbet, studierna, skolan, träningen, affären eller vänner och familj utan att begränsas av var man bor eller hur man väljer att resa. Trafikpolitiken ska utgå från människors faktiska liv, inte från ett trafikmedel.

Västerås ska vara en stad där vardagen fungerar. Det ska vara enkelt att ta sig fram på det sätt som passar bäst i stunden. Ingen ska tvingas att äga en bil för att få livet att gå ihop, men den som behöver eller väljer bilen ska heller inte mötas av sämre framkomlighet. Vi tror på balans mellan bil, cykel, gång och kollektivtrafik. Framkomlighet, tillgänglighet och trygghet ska vara vägledande när staden växer.

Cykel och gång

Cykeln är ett viktigt färdssätt i Västerås och staden har ett väl utbyggt cykelvägnät. För att fler ska kunna välja cykeln i vardagen krävs dock mer än planer. Underhållet måste förbättras, korsningar göras säkrare och investeringar prioriteras där de ger störst effekt. Liberalerna vill stärka genomförandet och öka investeringarna i cykelinfrastruktur så att ambitionerna motsvaras av verklighet. Samtidigt ska gångmiljöer vara trygga, tillgängliga och väl underhållna.

Biltrafik och framkomlighet

För många västeråsare är bilen en förutsättning för arbete, företagande och vardagslogistik i hela kommunen. Med elektrifiering och nya drivmedel är bilen också en del av framtidens hållbara transporter. I dag präglas trafiken av köer i ett vägnät som till stora delar är byggt för en annan tid.

Liberalerna vill därför öka kapaciteten där behoven är som störst, särskilt på större leder och i viktiga korsningar. Norrleden behöver breddas och bli fyrfilig vid Sätra och Västerleden ska byggas färdigt. Vägarna ska underhållas och kapaciteten värnas. Samtidigt ska smart mobilitet, bilpooler och ny teknik tas till vara där det förenklar vardagen och effektiviserar användningen av befintlig infrastruktur.

Kollektivtrafik med kvalitet och ansvar

Kollektivtrafiken ska vara ett tryggt, pålitligt och attraktivt alternativ för fler. Den behöver byggas ut över tid, men också användas smartare redan i dag. Där det finns kapacitet ska bussar kunna användas för skolskjuts i stället för parallella transporter. Det minskar kostnader, stärker miljönyttan och kan bidra till att bevara och utveckla landsortslinjer som annars riskerar neddragningar.

Liberalerna står bakom en ny tvärlinje och ser Flexlinjen som en viktig del av kollektivtrafiken. Vi vill möjliggöra resor med 10- och 40- resorskortet på tåget från Dingtuna och verka för ett tågstopp vid Finnslätten för att stärka pendlingen till ett av stadens viktigaste arbetsområden.

Liberalerna vill också pröva innovativa lösningar som självkörande skyttelbussar i avgränsade områden som Öster Mälarstrand, Sättra, Finnslätten och Mälarporten där ny teknik kan komplettera befintlig trafik och göra resandet smidigare.

Gratis bussresor är däremot inte prioriterade. De resurserna gör större nytta i skolan, äldreomsorgen eller i satsningar som stärker trafikens kvalitet och tillgänglighet.

Liberalerna vill att:

- västeråsare ska ha friheten att röra sig tryggt, enkelt och effektivt i vardagen, oavsett var i kommunen man bor eller vilket färdssätt man väljer
- trafikpolitiken utgår från människors vardag och faktiska behov, inte från ett ensidigt trafikmedel
- framkomlighet, tillgänglighet och trygghet är vägledande principer i all trafikplanering
- ingen ska tvingas äga bil för att få vardagen att fungera, men att bilen heller inte motarbetas genom försämrade framkomlighet
- kollektivtrafiken stärks genom bättre punktlighet, tillgänglighet och effektivare användning av befintlig kapacitet
- kollektivtrafiken ges bättre framkomlighet genom riktade åtgärder som bussfiler och förbättrade hållplatser
- skolskjuts och ordinarie linjetrafik samordnas där det är möjligt för minskade utsläpp, bättre resursutnyttjande och stärkt trafik även på landsbygden
- flexibiliteten i kollektivtrafikens linjenät, tidtabeller och taxor ökar för tätare avgångar och bättre resursutnyttjande
- en ny tvärlinje i kollektivtrafiken införs
- ett tågstopp vid Finnslätten förverkligas för att stärka lokal och regional pendling samt näringslivets utveckling
- tågen börjar stanna i Tillberga
- möjliggör resor med tåget från Dingtuna med 10- och 40-resorskort
- investeringarna i cykelinfrastruktur ökar med fokus på bättre underhåll, säkrare korsningar och sammanhängande cykelstråk där cykeln gör störst nytta
- publika cykelgarage och mobilitetscenter med plats för cyklar byggs
- framkomligheten i vägnätet stärks genom kapacitetsförbättringar på större leder och i viktiga korsningar
- breddningen av Norrleden färdigställs så att den blir fyrfilig vid Sättra och att Västerleden byggs klart
- cityringen bevaras och att tillgängligheten för biltrafik i centrala staden säkras samtidigt som kapaciteten på Norrleden ökas

- Södra ringvägen ska inte avsmalnas för biltrafik i och med utvecklingen av Nya Resecentrum
- vägunderhållet prioriteras för att åtgärda potthål, genomföra nya beläggningar samt underhålla broar, gator och cykelvägar
- ny teknik, smart mobilitet och bilpooler tas till vara där de förenklar vardagen och effektiviserar användningen av befintlig infrastruktur
- innovativa lösningar som självkörande skyttelbussar prövas i avgränsade områden där de kan komplettera befintlig trafik
- en förstudie genomförs om självkörande skyttelbussar i utvalda delar av staden
- fler stadsbussar elektrifieras
- pendlarparkeringar anläggs där behov finns
- en parkeringsplan tas fram för bättre ordning och hantering av elsparkcyklar och liknande fordon
- bussdepån på Ängsgärdet flyttas helt eller delvis så att den inte hindrar utvecklingen av stationsområdet
- södra delarna av Barkarö får ett rimligt avstånd till en busshållplats
- nya kyrkor ska inte etableras i närheten av skyddsobjekt oavsett trossamfund
- verksamheter som SÄPO avråder från ska inte etableras i närheten av skyddsobjekt

En liberal klimat- och miljöpolitik för Västerås

Klimatansvar som driver utveckling

Klimatomställningen kräver verkliga resultat, inte symboliska åtgärder. För Liberalerna handlar klimat och miljö om ansvar, kunskap och framtidstro. Med innovation, teknikutveckling och smarta samarbeten kan vi minska utsläppen samtidigt som Västerås växer och utvecklas.

Västerås har ett unikt utgångsläge. Stadens starka historia inom elektrifiering, energi och avancerad industri ger oss en särställning i omställningen. Den positionen ska vi bygga vidare på. Kommunen ska vara en möjliggörare som i nära samverkan med näringsliv och akademi skapar goda villkor för nya lösningar, investeringar och jobb.

Det kommande decenniet är avgörande. De beslut vi fattar nu påverkar människors frihet, trygghet och livsmöjligheter långt in i framtiden. Misslyckas vi riskerar vi ökade kostnader, större sårbarhet och färre valmöjligheter. Lyckas vi kan vi bygga ett rikare, friare och mer hållbart samhälle för kommande generationer.

För Liberalerna går klimatansvar och ekonomisk utveckling hand i hand. Ett starkt näringsliv ger resurser till ny teknik, klimatanpassning och en välfärd som håller över tid. Därför måste klimatpolitiken bygga på marknadsekonomiska styrmedel, teknikneutralitet och principen att den som orsakar utsläpp också ska bära kostnaden.

Innovation växer där människor och företag får frihet att tänka nytt. Politiken ska sätta tydliga ramar men inte detaljstyra lösningarna. Med rätt incitament kan utsläppen minska snabbt utan att människors vardag begränsas.

Hållbarhet

Det är viktigt att Västerås har en tydlig riktning för hur staden ska utvecklas långsiktigt, ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbart.

För oss liberaler är hållbarhet aldrig bara en miljöfråga. Ett samhälle är hållbart först när människor har frihet att forma sina liv, när kunskap och arbete lönar sig och när resurser används klokt, både för dagens och morgondagens västeråsare.

Den ekologiska dimensionen kräver att vi kombinerar höga ambitioner med förnuft. Klimatomställningen ska drivas av teknikutveckling, innovation och tydliga styrmedel, inte av symbolpolitik. Västerås har goda förutsättningar att vara en del av lösningen, genom industriell kompetens, elektrifiering och klimatsmarta energilösningar.

Den sociala hållbarheten börjar i skolan. Utbildning är den starkaste jämlikhetsreformen vi har. Ett samhälle där barn och unga misslyckas i skolan är inte hållbart, vare sig socialt eller ekonomiskt. Därför måste trygghet, kunskap och tidiga stödinsatser vara en självklar del av hållbarhetsarbetet.

Den ekonomiska hållbarheten är grunden för allt annat. Utan ordning och reda i ekonomin finns inga resurser till välfärd, klimatomställning eller sociala investeringar. För Liberalerna handlar ekonomisk hållbarhet om att använda skattebetalarnas pengar ansvarsfullt, prioritera kärnverksamheterna och skapa goda villkor för företagande, jobb och tillväxt.

Hållbar utveckling kräver långsiktighet, samarbete och mod att prioritera.

Kunskap, innovation och energi i centrum

När Mälardalens högskola blivit tekniskt universitet stärks Västerås roll som kunskaps- och innovationsstad. Forskning, utbildning och företagande knyts ännu närmare varandra. Hela kommunen ska rustas för att ta tillvara denna potential genom goda villkor för företag, attraktiva livsmiljöer och en infrastruktur som stödjer tillväxt.

En avgörande förutsättning är trygg och tillräcklig tillgång till el. Varken hushåll eller företag ska hållas tillbaka av energibrist. Liberalerna vill därför stärka förutsättningarna för lokal elproduktion, mer solenergi och modern energilagring. Flexibilitet i elanvändningen ska bygga på frivillighet och smarta incitament, aldrig på tvång.

Vid nybyggnation av bostäder och offentliga fastigheter ska möjligheten att producera egen el finnas med från början. Västerås ska visa hur teknik, marknadslösningar och lokalt engagemang kan driva energiomställningen framåt.

Smarta varutransporter för klimat och vardag

Utvecklingen av Västerås hamn är en av kommunens viktigaste klimatsatsningar. Genom att flytta mer gods från väg till sjö, satsa på elektrifierade transporter och bygga effektiva omlastningscentraler kan utsläppen minska samtidigt som logistikflödena blir smartare och mer robusta. Västerås hamn ska fungera som ett modernt nav där varor kan samordnas, lastas om och transporteras vidare med eldrivna fordon.

Smarta varutransporter handlar också om att minska trängsel och störningar i stadsmiljön. Genom bättre planering och teknik kan leveranser till exempelvis skolor och förskolor i större utsträckning ske nattetid eller samordnat, i stället för många små transporter under dagtid. Det ger färre tunga fordon i trafiken, lägre utsläpp och en tryggare och mer framkomlig stad för barn, personal och boende.

På så sätt förenar Västerås klimatansvar med effektivitet, konkurrenskraft och bättre vardag för västeråsarna.

En grön, trygg och trivsamt stad

Grönska är avgörande i en växande stad. Parker, träd, gröna gårdar, tak och väggar bidrar till biologisk mångfald, svalare stadsmiljöer och högre livskvalitet. Grönområden ska planeras tidigt och vara en självklar del av stadsbyggandet.

Klimatanpassning kräver samtidigt konkreta åtgärder här och nu. Skyfall och extremväder ställer nya krav på hur vi bygger. Genom genomsläppliga ytor, lokalt omhändertagande av dagvatten, gröna tak och tydliga skyfallsvägar kan riskerna minska. Multifunktionella ytor och robusta parker gör staden både tryggare och mer attraktiv.

Minskad nedskräpning

Nedskräpningen i Västerås har ökat och påverkar både miljön och känslan av trygghet. En ren stad är en liberal ordningsfråga. Det ska vara lätt att göra rätt och den gemensamma miljön ska tas om hand med stolthet genom förebyggande arbete, tydligt ansvar och snabb åtgärd när problem uppstår.

Liberalerna vill att:

- Västerås görs till en ledande innovationsstad i klimatomställningen genom samverkan mellan kommun, näringsliv och akademi
- Västerås har en tydlig riktning för hur staden ska utvecklas långsiktigt, ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbart
- tillgången till pålitlig och tillräcklig el säkerställs för både hushåll och företag
- den lokala elproduktionen ökar genom solenergi, energilagring och ny teknik
- det planeras för egen elproduktion vid nybyggnation av bostäder och offentliga fastigheter
- Västerås hamn utvecklas till ett modernt och klimatsmart transportnav
- bättre villkor för delningsekonomi och cirkulära tjänster skapas genom att undanröja hinder för nya lösningar
- grönska och klimatanpassning i stadsplaneringen prioriteras för en trygg, trivsamt och motståndskraftig stad

Politik för unga i Västerås

Frihet, utbildning och framtidstro

Västerås ska vara en attraktiv studentstad där kommunen, universitetet och näringslivet samarbetar för att skapa fler möjligheter för unga. Praktikplatser och nära kopplingar mellan utbildning och arbetsliv ska göra det enklare för studenter att ta steget ut på arbetsmarknaden. Precis som i andra stora studentstäder vill vi införa studentrabatt i kollektivtrafiken, för att öka både tillgänglighet och frihet i vardagen.

Det är fortsatt viktigt att Västerås kan erbjuda studenter ett eget boende. Bostadsplaneringen behöver ta hänsyn även till mindre bostäder och studentlägenheter för att ungdomar ska ha möjlighet att etablera sig i Västerås och ta sitt första steg mot ett självständigt liv utan hinder.

Den psykiska ohälsan bland unga ökar och har påverkats starkt av pandemins effekter. Samhället har ett ansvar att möta dessa utmaningar. Vi vill därför stärka den gymnasiala elevhälsan och förbättra samarbetet med Region Västmanland, så att elever får det stöd de behöver och inte hamnar mellan stolarna.

För de unga som står längst från skolan vill vi starta ett pilotprojekt med ambulerande lärare. Genom att nå hemmasittare direkt kan vi säkerställa att ingen halkar efter i utbildningen och att alla får chansen att utvecklas och ta plats i samhället.

Liberalerna vill att:

- Västerås utvecklas till en attraktiv studentstad genom nära samarbete mellan kommunen, universitetet och näringslivet
- studenter får bättre möjligheter att ta steget ut på arbetsmarknaden genom relevanta praktikplatser och starkare kopplingar mellan utbildning och arbetsliv
- bostadsplaneringen tar hänsyn till behovet av mindre bostäder och studentlägenheter så att unga får möjlighet till sin första bostad i Västerås
- den gymnasiala elevhälsan stärks och samarbetet med Region Västmanland fördjupas för att unga ska få rätt stöd i rätt tid
- unga som står längst från skolan nås genom innovativa lösningar som ambulerande lärare och flexibla utbildningsformer
- risken för att hemmasittare halkar efter minskas genom riktade insatser
- öppetiderna på krogen kan utökas så att verksamheter som vill och uppfyller kraven får hålla öppet längre